

DOPOLNJEN PREDLOG PRORAČUNA OBČINE KANAL OB SOČI ZA LETO 2023

UVOD

Proračun občine je akt, v katerem so predvideni prihodki in drugi prejemki ter odhodki ter drugi izdatki občine za obdobje leta, za katerega je proračun sprejet. S proračunom se določijo programi in naloge posrednih in neposrednih uporabnikov proračuna ter sredstva za izvedbo programov in nalog.

Pravne podlage za sestavo proračuna

Proračun občine je sestavljen v skladu z Zakonom o javnih financah (ZJF, Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US), Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 44/07), ki se na podlagi 45. člena Uredbe o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Uradni list RS, št. 54/10 in 35/18) uporablja za pripravo proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti, Odredba o funkcionalni klasifikaciji javnofinančnih izdatkov (Uradni list RS, št. 43/00), Pravilnik o programski klasifikaciji izdatkov občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 57/05, 88/05-popr., 138/06 in 108/08, Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00 in 122/00), Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21, 203/21 in 158/22).

Pri pripravi načrta razvojnih programov smo upoštevali Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16) ter Zakon o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/04).

Pri pripravi dokumentov proračuna, ki se nanašajo na pripravo kadrovskega načrta smo upoštevali Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPVDVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb).

Priprava izhodišč za sestavo predloga proračuna

Občina je na podlagi 18. člena ZJF dne, 10.11.2022, izdala Navodila za pripravo proračuna Občine Kanal ob Soči za leto 2023, ki so bila pripravljena na podlagi Proračunskega priročnika za pripravo proračunov za leti 2023 in 2024 ter Jesenske napovedi gospodarskih gibanj Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) (8.september 2022).

Temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke za pripravo občinskega proračuna

Skladno s 17. členom ZJF mora minister pristojen za finance obvestiti občine o temeljnih ekonomskih izhodiščih in predpostavkah za pripravo predloga proračuna. Ministrstvo za finance je dne, 30.9.2022, posredovalo občinam podatke o višini primerne porabe, dohodnine, finančne izravnave in sredstev za uravnoteženje razvitosti občin za leto 2023 in 2024. Primerna poraba je bila izračunana na podlagi predlagane povprečnine 667 EUR. Dne, 21.10.2022 je Ministrstvo poslalo popravljene podatke, ki so temeljili na dogovorjeni povprečnini (med Vlado RS in reprezentativnimi združenji občin) 700 EUR.

Glavna makroekonomska izhodišča za pripravo proračuna:

	2023	2024
BDB, realna rast %	1,4	2,6
Bruto plače na zaposlenega, realna rast povprečne bruto plače na zaposlenega v %	0,0	1,5
- Zasebni sektor	-0,8	2,1
- Javni sektor	2,7	0,3
Produktivnost dela (BDP) na zaposlenega, rast v %	0,7	2,0
Končna potrošnja, realna rast v %	0,7	1,9
- Zasebna potrošnja	0,3	1,9
- Državna potrošnja	1,7	1,9
- Bruto investicije v osnovna sredstva, realna rast v %	2,5	2,0
Inflacija (dec./dec.)	103,9	102,2
Inflacija (povprečje leta)	106,0	102,9

Vir: Jesenska napoved UMAR, september 2022

Jesenska napoved UMAR je pripravljena v razmerah velike negotovosti, povezane predvsem z razmerami na energetskih trgih, ki se z nadaljevanjem vojne v Ukrajini zaostrujejo. Zaradi zmanjševanja kupne moči prebivalstva v razmerah visoke inflacije je pričakovan tudi upad zasebne potrošnje. V razmerah velike negotovosti, visokih cen in rastočih obrestnih mer tudi niso predvidene močnejše krepitve skupnih investicij, kljub nadaljnji rasti državnih in stanovanjskih investicij. Za leto 2023 je napovedana 1,4-odstotna rast BDP, ki bo v veliki meri izhajala iz gibanj v drugi polovici leta. V prvi polovici naslednjega leta bosta dodana vrednost predelovalnih dejavnosti in blagovni izvoz še pod vplivom šibkejše rasti tujega povpraševanja, zmanjšane porabe plina in še vedno visokih cen. Rast zasebne potrošnje bo v povprečju leta 2023 bistveno nižja kot v letu 2022, zaradi vpliva inflacije na kupno moč in previdnosti pri potrošnji nenujnih dobrin in storitev. Tudi investicijska aktivnost zasebnega sektorja bo ostala zadržana, pozitivno pa bodo na raven investicijske aktivnosti vplivale državne investicije. Inflacija naj bi se ohranila na visoki ravni in se v letu 2023 v povprečju leta gibala okrog 6 %, s postopnim zniževanjem proti koncu leta. Pričakovana je tudi precej manjša intenzivnost zaposlovanja, ki se bo predvidoma okrepila v drugi polovici leta. Negotovost v mednarodnem okolju je velika, tveganja za uresničitev napovedi pa pretežno negativna ter še naprej močno odvisna od poteka vojne v Ukrajini in razmer na energetskih trgih, pa tudi globalnih epidemičnih razmer.

To so temeljne ugotovitve UMAR v jesenski napovedi 2022.

Temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke za pripravo občinskega proračuna so:

- Pri načrtovanju obveznosti za plače je potrebno upoštevati število in strukturo zaposlenih pri občini in tudi posrednih uporabnikih občinskega proračuna (javni zavodi) ter predpise, ki urejajo plače in druge pravice iz delovnega razmerja v javnem sektorju.
- Letna stopnja inflacije, merjena s porastom cen življenjskih potrebščin v obdobju december 2022 na december 2023 je za leto 2023 predvidena v višini 3,9 %.
- Povprečnina na prebivalca 700,00 UR,
- Primerna poraba za leto 2023 je določena v višini 4.816.487 EUR,
- Sredstva za uravnoteženje razvitosti občin 759.035 EUR.

Za financiranje primerne porabe pripada občinam 54 % dohodnine, ki se med občine razdeli najprej v višini 70 % vsem občinam enako, ostalih 30 % dohodnine in del od 70 % dohodnine, ki presega primeren obseg sredstev, pa se razdeli kot solidarnostna izravnava v višini razlike med 70 % dohodnine in primernim obsegom sredstev za financiranje primerne porabe. Kot dodatna solidarnostna izravnava se občinam razdeli razlika med dohodnino v višini 54 % in prihodki od 70 % dohodnine in solidarnostne izravnave. Le-ta pripada občinam, katerih primeren obseg sredstev za financiranje primerne porabe je nižji od primerne porabe.

Za leti 2023 in 2024 izplačila občinam iz naslova finančne izravnave iz državnega proračuna niso predvidena.

Temeljna proračunska usmeritev in usmeritev načrta razvojnih programov je pospeševanje razvoja in izboljšanje kakovosti življenja v občini. V letu 2023 je proračun usmerjen v večja investicijska vlaganja v področje gospodarske javne infrastrukture, predvsem v izgradnjo vodovodnega in kanalizacijskega omrežja, ter vlaganja v javne zavode (rekonstrukcija kuhinje v OŠ Kanal).

V dopolnjenem predlogu proračunu 2023 znašajo prihodki 11.180.865 EUR in odhodki 13.963.767 EUR. Načrtovani proračunski primanjkljaj za leto 2023 znaša 2.782.902 EUR. Primanjkljaj se bo financiral iz zadolževanja v višini 2.435.000 EUR ter prenosa sredstev na računu iz leta 2022 442.903 EUR.

Razlogi za sprejem proračuna

Zakonska obveza občine je, da sprejme proračun za posamezno leto, v katerem načrtuje razpoložljive vire sredstev in plan porabe sredstev po posameznih namenih. S sprejetjem proračuna za leto 2023 bo zagotovljeno delo organov občine, s čimer bodo zagotovljeni osnovni pogoji za izvrševanje zakonskih določil na posameznih področjih lokalne skupnosti. Prav tako bo s sprejetjem proračuna omogočeno normalno delovanje posrednih proračunskih uporabnikov (javnih zavodov). S sprejetim proračunom 2023 bo zagotovljeno nadaljevanje že začelih in začetek izvajanja novih investicij na področju javne infrastrukture z namenom izboljšanja življenjskih pogojev občanov.

Kanal, 21.2.2023

Miha Stegel, župan